

י"ט אייר ה'תשע"ו 27.5.16

מגזין מס' 381

ערב שבת פרשת בחוקותי/ל"ג בעומר

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כסניא

המתחייב לאמת - משתחרר

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

יהודי, מלשון 'מודה על האמת', שליחותו להיות 'משרת' – עליו לשרת את האמת ובכך ל'ארח' אותה בכל הנהגותיו ואורחות חייו. האמת ענינה אין סופי ובלתי מוגבל, ואילו האדם (חכם ונבון ככל שיהיה) כוחותיו מוגבלים הם. ומכיון שאין בכח האדם הגבולי לתפוס את הבלתי מוגבל, ואין הוא יכול לומר שהאמת 'מונחת אצלו בכיס' – הרי שכדי לדבוק בה יכול הוא רק לשרתה ובכך להשכינה בתודעתו ותפיסת עולמו! למשל, כאשר אני משרת את אמת הזוגיות, אזי הופך אני למקום של שלום – איזון והרמוניה בין הקצוות שבתוכי. היינו שלא רק הצד האלוקי-ערכי שב'משרת' האמיתי מעונין בהתקרבות אל בן/בת הזוג שלו, אלא אפילו הצד הבהמי שבו, שכל כולו אנוכיות ופניות אישיות – גם הוא מבין שהענין כדאי וטוב בעבורו.

זוהי תכלית העבודה: עלי לטרוח וללמד את הצד ה'כדאיניק' שבי שהאמת עצמה כדאית. שגם הצד הנהנתן שבי יבין, בשפתו הוא, שפת האינטרסים, שהאמת היא הדבר הבריא והנכון, ובמילא – גם המענג ביותר!

בניגוד לנפשנו הערכית, שכל ענינה שליחות ונתינה לעולם, מהותה הגלויה של נפשנו הבהמית היא תחושת 'אני המרכז והכל סביבי'. על כל צעד ושעל בוחנת היא מה התועלת האישית, בנפש ובגוף, שתצמח לה מכל דבר וענין. כאשר האדם מתמיד בעבודתו זו בעירות ה'נכון בגלל שהוא נכון', ומשתדל לתת בזה את מיטבו, תוך התאפקות ודחיית סיפוקים מיידים – מגלה הוא אט אט כיצד לפתע גם נפשו הבהמית סוף סוף עונה אחרי האמת 'אמן'. התחייבותו של האדם לאמיתות החיים ממתיקה את נפשו הבהמית ומגלה את שורש שורשה. המתקה זו מתרחשת רק כאשר מבין הוא בשכלו האנוכי שהתמסרותו לכללי וחוקי האנושיות המתוקנת היא היא בעצם האינטרס הכי גדול שלו. רק בעבודה זו יכול האדם לצאת מ'המחותרת' אל החירות והשיחרור ממגבלותיו (השיחוד העצמי, הכניעה ללחצי דעת הקהל וצווי האופנה המתחלפים, השיעבוד לדחפים בלתי נשלטים וכו'). ואזי, כמעין המתגבר, יכולים כוחותיו ואיכויותיו הכמוסים להתגלות באין מפריע ולהתממש בעולם שכמנהגו נוהג.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ל"ג בעומר

הסכאת ומנהגים

בגילוי והפצת פנימיות התורה, שבדורות האחרונים נתגלתה בהבנה והשגה ע"י תורת חסידות חב"ד.

מנהג שפשט בדורות עברו בכל תפוצות ישראל: ביום ל"ג בעומר היו אוספים את הילדים, ומספרים להם מעניני היום, אודות רשב"י וכו'. אחר כך היו יוצאים עמם אל השדה, והקטנים שבהם, גם הבנות, היו יורים חצים בקשת, והגדולים היו משמחים את לב הילדים במיני מתיקה.

בימינו עורכים תהלוכות וכינוסים לילדי ישראל ברוב עם ובפרסום גדול, בכל אתר ואתר. הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו היה נוכח בתהלוכות ובכינוסים, מעודד את המשתתפים ואומר לפני הילדים שיחה מיוחדת בעניני היום. בשיחותיו היה מדגיש כי רשב"י נמצא בתהלוכות.

בל"ג בעומר אין אומרים תחנון; אין מסתפרים ביום זה, מלבד תספורת מצוה לילדים; מרבים בו בנתינת צדקה בהוספה מיוחדת; ביום זה מודגשת במיוחד ההשתדלות בענין 'אהבת ישראל'.

יש נוהגים להדליק ריבוי נרות בלילה בבית הכנסת (ובארץ הקודש נהגו הכל ב'הדלקות' פומביות) ועושים שמחה "בכל לב ונפש". וכנודע רצונו של רבי שמעון בר יוחאי (רשב"י) שישמחו ביום זה.

נהגו לאכול ביצים בל"ג בעומר. בבית אביו של הרבי מליובאוויטש נהגו לאכול חרובים, לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב"י ורבי אלעזר בנו במהלך י"ג השנים ששהו במערה.

ל"ג בעומר הוא יום מסוגל להתעוררות ולהוספה

ענינו של רשב"י – המשכת אלוקות בגילוי

שליחותה בגלגול נוסף, מכל מקום יום ההסתלקות הוא גמר העבודה שהיתה מוטלת עליה לפעול, על כל פנים בגוף הזה. ומצד זה ישנה מעלה מיוחדת ביום ההסתלקות הצדיק, יתירה על מעלות כל מעשיו ופעולותיו "כל ימי חייו" – היא מעלת התקבצותן והתכללותן של כל העבודות יחד.

יתירה מזו, בשעה שמתקבצות כל העבודות יחד,

האור העולה על כולנה

מבואר בפנימיות התורה כי שעת ההסתלקותו של צדיק היא נקודת השיא של שליחותו עלי אדמות. כל עניני עמלו ועבודתו "אשר עבד כל ימי חייו" מתקבצים ונכללים בסיום וגמר פעולת נשמתו בגוף הגשמי.

גם אם נותרו אי אלו ענינים שבגינם צריכה הנשמה לירד שוב לעולם הזה ולהתלבש בגוף אחר כדי להשלים

נשמתו לראות אלוקות בגילוי.

ולכאורה, מכיון שאפילו 'חיות הקודש' (מדרגה נעלית במלאכים) אינן רואות - איך יתכן שצדיקים במיתתם רואים? ואם זהו מצד מעלת הנשמות על המלאכים - היו הנשמות צריכות לראות גם כשחיות הן בתוך גוף? אלא שעל פי האמור מובן הדבר. בשעת ההסתלקות מתחדשת מעלת ה'סך הכל' (התקבצות כל העבודות יחד) ו'האור העולה על כולנה', מעלה שאליה אפשר להגיע רק בגמר העבודה.

יום שמחתו של רשב"י - למעלה מענין הגלות

על פי זה יובן המסופר בכתבי האריז"ל אודות ר' אברהם הלוי (מ'גורי האריז"ל) שהיה אומר בכל יום תפילת "נחם" (קינה על חורבן ירושלים, הנאמרת ביום ט' באב), לפי שהיה מקונן ביותר על חורבן בית המקדש ומשתוקק ונכסף לבניין הבית השלישי במהירה. ואולם, עם כל גדלותו וכוונתו הטהורה, הנה כשאמר "נחם" גם ב"ג בעומר במירון, הקפיד עליו רשב"י והדבר הזיק לו.

ומבאר אדמו"ר הזקן, שישנן נשמות יחידי סגולה שלגביהן לא היה כלל ענין החורבן. ואחד מגדולי ישראל אלה הוא רשב"י.

ובהגיע יום הסתלקותו, שעה שמתקבצים יחד כל מעשיו ותורתו ועבודתו שפעל רשב"י כל ימי חייו, ומתחדש ונוסף עליהן ה'אור העולה על כולנה' - הרי שביומו הגדול הזה מאירה דרגת האלוקות שלמעלה לגמרי מענין החורבן. ונמצא שאין ראוי להצטער ולקונן ב"ג בעומר על החורבן ובפרט ליהודי צדיק וקדוש כר' אברהם הלוי, שבהיותו מתלמידי האריז"ל הרי ידע היטב גודל ענין ההסתלקות וגמר העבודה כנ"ל, וגם ידע ענינו ומעלתו של רשב"י.

והביאור בזה. ענינו של רשב"י היה להמשיך "סתים

מתוסף אור נעלה ומופלא אשר הוא למעלה מכולן יחדיו.

כמו למשל, בשעה שמתקבצות יחד כמה אותיות, אזי לבד זאת שלכל אות ישנו פירוש וענין בפני עצמו, הנה כאשר מצרפים יחד כמה אותיות ונעשית תיבה (מילה), הרי שמתוסף דבר חדש - הכח המצרף את האותיות, תוכן התיבה, האור העולה על כולנה.

וכמו כן כשמצטרפים עשרה מישראל יחד, שבכל אחד מהם ישנה נפש אלוקית, אזי מיתוסף ענין חדש - בחינת השראת השכינה על עשרה מישראל.

שעת ההסתלקות - גמר העבודה

על פי זה יובן גם ענינו של ל"ג בעומר, יום הסתלקותו של רבי שמעון בר יוחאי. ככל שגדלה מעלת עבודת רשב"י בחייו [שאמר "בחד קטירא אתקטרנא, ביה אחידא, ביה להיטא" (בקשר אחד הנני קשור תמיד בבורא עולם, בו אחוז, בו להוט)], הרי המעלה שנפעלה ביום הסתלקותו גדולה עוד יותר, מצד מעלת ה'סך הכל' ומעלת ה'אור העולה על כולנה'.

וזוהו גם כן מה שמצינו בנוגע למשה רבינו: "חמישים שערי בינה נבראו בעולם, וכולן ניתנו למשה חסר אחד", ורק בשעת הסתלקותו זכה גם לשער החמישים, שער הנו"ן, שעה שעלה אל "הר נבו", הר ש(האות)-נו"ן בו.

על פי זה יובן מאמר המדרש על הפסוק "כי לא יראני האדם וחי", שאפילו 'חיות הקודש' (הנרמזות במילה "וחי" שבפסוק), הגם שאין להן גוף גשמי, אינן יכולות לראות את האור האלוקי בגילוי להיותן "תחת הרקיע". ויתירה מעלת הצדיקים, ש"בחייהם אינם רואים" אבל במיתתם רואים. היינו, אף שמצד מגבלות הגוף אין בכח האדם (אפילו הוא צדיק גמור) להכיל את אמיתת 'ראיית האלוקות' בעודו בחיים (נשמה בתוך גוף), מכל מקום בשעת יציאת נשמת הצדיק מכבלי גופו הגשמי, זוכה

ככל שמתבררים ומתבהרים בהכרתו עניני הגאולה האמיתית והשלימה (תמצית ושלימות כל המטרות הנשגבות כולן), ננסכים בו מלמעלה כוחות ושאר רוח "לבוז" ("ותשחק") לכל המניעות מבית ומחוץ, ומתגלים אצלו תעצומות הנפש לדלג, ללא חת, מעל כל המשוכות והמכשולים שבדרך].

למשמע דבריו נתחזקו תלמידיו, ואיש מהם לא נטל מדינרי זהב. דברי רשב"י חידשו בהם כוחות להתגבר על פיתויי היצר וקשיי הגלות ורעננו יכולתם להתמקד במשנה מרץ בעבודתם הפנימית.

צדקת רשב"י מגינה על כל הדורות עד ביאת משיח

בהמשך לזה מסופר במדרש מעשה נוסף: האמורא ר' שמעון בן חלפתא (שחי ופעל לאחר זמנו של רשב"י) היה עני מרוד וידו לא השיגה להוצאות שבת ויום טוב. התפלל ר' שמעון וביקש מזור למצוקתו וניתנה לו אבן טובה מן השמים. מכרה ר' שמעון והיה לו על הוצאות שבת ויום טוב.

בראותה זאת אמרה לו אשתו: הרי בשל נס העושר הגשמי, "יהא שולחנך (הרוחני) חסר ושולחן חברך מלא".

קיבל ר' שמעון בן חלפתא דבריה והתפלל כי יקחו ממנו את העושר הגשמי. והנה, מן השמים חזרו ונטלו ממנו את העושר הבלתי צפוי שניתן לו.

ומסיים המדרש: "רבותינו אמרו, הנס השני גדול מן הראשון", כי "משמיא מיהב יהבי, משקל לא שקלי" (מלמעלה נותנים אך לא נוטלים - אין מוציאים את הטובה מידי מי שקיבלה).

וצריך להבין: מדוע למדו חז"ל במדרש שגדול הנס השני רק מן המעשה של ר' חלפתא, ולא למדוהו מסיפור המעשה בדינרי זהב. שהרי כשהתגברו תלמידי רשב"י

דאורייתא" ב"גליא דתורה" (לגלות 'סתרי תורה' בתוך ה'פשט', הוא ה'נגלה' של התורה), ועל ידי זה גם ב"גליא" שבעולם. ואף שהיו עוד כמה תנאים ואמוראים יחידי סגולה שעסקו בחשאי ובחדרי חדרים בפנימיות התורה, מכל מקום, ייחודו של רשב"י ויחידושו הגדול היה שהמשיך זאת בגילוי בעולם.

ומכיון שהמשיך "אילנא דחייא" (עץ החיים - פנימיות התורה) בגילוי בעולם (שזהו מעין אופן ההנהגה שתהיה לעתיד לבוא בימות המשיח ותחיית המתים, שאז תהיה האלוקות בגילוי גמור בעולם הזה הגשמי), הרי שלגבי דרגתו זו של רשב"י, ובפרט בל"ג בעומר יום הסתלקותו וגמר עבודתו, אין שייך כלל ענין של חורבן וגלות.

רמזים נפלאים בלשון המדרש

ובזה יובן מה שמצינו במדרש סיפור אודות אחד מתלמידי רשב"י שיצא למקום אחר ונעשה עשיר. כשחזר התלמיד, חלשה דעתם של שאר התלמידים (- שנתקנאו בחברם שנתעשר ורפתה יכולתם להתמקד בעבודתם הפנימית). כשראה רבם מצוקתם, פעל לנסוך בהם כוחות מחודשים. ומספר המדרש שהוציאים רשב"י ל"בקעה שעל פני מרון" ("הר נבו" של רשב"י) - ואמר: "בקעה בקעה, המלאי דינרי זהב". כשנתמלאה הבקעה בדינרי זהב, אמר לתלמידיו: יכולים אתם ליטול מהדינרים כרצונכם, אלא שזאת עליכם לדעת - מי מכם שיבחר בעושר הגשמי, יאבד בזה את עושרו הרוחני.

[אשר זוהי משמעותו הפנימית של הכתוב "ותשחק ליום אחרון" - והוא על דרך הביטוי העממי "צוחק מי שצוחק אחרון". זה אשר (בעודו בגלות) מוסר נפשו לצאת מהגבלותיו, ולמרות כל הקשיים מתבונן בהתמדה להחיות בדמיונו את ציור הגאולה ("יום האחרון"), אזי

של ההנהגה העליונה היה ניכר בגלוי בזמן שבית המקדש היה קיים, ויחזור להיות ניכר בתכלית השלימות בימות המשיח ותחיית המתים.

לגבי רשב"י, שהיה בדרגה שלמעלה מענין החורבן, אין זה חידוש כלל שהיה ביכולתו להמשיך, על ידי פנימיות התורה שהתגלתה על ידו, שפע גשמי של דינרי זהב גם בזמן הגלות (שאין ניכרים סדרי ההנהגה העליונה בגילוי לשאר בני האדם). עיקר החידוש היה שהמשיך זאת לא רק עבורו, וכיוצא בו יחידי סגולה, אלא גם עבור תלמידיו שמצד עצמם לא היו שייכים כלל לדרגה זו.

[והראיה לכך שתלמידי רשב"י היו עדיין במעמד ומצב שהגלות תופסת אצלם מקום – מזה גופא שנגע להם כל כך ענינים גשמיים, עד שפעל בהם הדבר חלישות הדעת. ולעתיד לבוא לא יהיה שייך כלל ענין זה. וכמו שכתב הרמב"ם שזה ש"נתאו... (חכמי כל הדורות) לימות המשיח", אינו מצד העושר הגשמי, שאכן יהיה אז בריבוי מופלג, כי אם מצד שיהיה הגשמי טפל לרוחני ובני אדם יסתפקו במועט אף שכל המעדנים יהיו מצויים כעפר].

ואף על פי כן מצד גילוי פנימיות התורה היה בכח רשב"י לפעול ההמשכה גם עבורם, (כי בכח לימוד ה'נסתר' יכלו גם הם, מבלי הבט על מעמדם ומצבם, לטעום מעין 'לעתיד לבוא'). ויתירה מזו, מכיון שפנימיות התורה ממשיכה אלוקות בעולם בגילוי לכל, הרי שגם תלמידי רשב"י (שבכל הדורות) יכולים לפעול ההמשכות הבאות על ידה.

ועוד יש לדייק בלשון "בקעה" שבסיפור, שאף ב"בקעה", המרמזת למקום נמוך (גם) ברוחניות, המשיך רשב"י את אופן ההנהגה דלעתיד לבוא.

על תשוקתם לעושר גשמי, מן הסתם ודאי חזרו ונטלו מלמעלה את דינרי הזהב?

ועוד, במדרש (פרשת נח), בין מעלותיו של רשב"י, מציינים חז"ל כי בימיו לא נראתה הקשת המשמשת אות שלא יהיה יותר מבול (די היה בצדקת רשב"י כדי להגן על כל אנשי דורו מפני המבול). ומסופר שם אודות המעשה בדינרי הזהב, מבלי לציין שחזרו ונטלו מלמעלה. ולכאורה אינו מובן: מדוע אין המדרש מונה בין שאר מעלותיו של רשב"י גם את מעלתו זו?

על פי האמור יובן הדבר. מכיון שענינו של רשב"י היה להמשיך פנימיות התורה בגלוי בעולם (שגם עתה, בזמן הגלות, תומשך אלוקות בגילוי בעולם הגשמי), הרי שאין לשבחו על יכולתו לחולל נסים המשדדים את הטבע. מעלתו המופלאה של רשב"י היתה דוקא יכולתו להמשיך אלוקות בעולם הגשמי בעודו במעמדו ומצבו הנחות. לזכרו מבלי לשברו, ובזה דוקא להכשירו לגאולה (כדלקמן).

פנימיות התורה – טעימה מעין לעתיד לבוא

התורה היא מקור כל ההמשכות, הרוחניות וגם הגשמיות. זהו שכתוב "עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר גו'", "בשמאלה עושר וכבוד", ומכל שכן בימינה, כדרשת רז"ל. וכן בפרשת 'בחוקותי' נאמר "אם בחוקותי תלכו גו' ונתתי גשמיכם בעתם גו'", וכמאמר הגמרא "חטים ככליות" (גרעיני חיטה גדולים). מבטיחה התורה כי הליכת האדם בדרכי ה' ממשיכה לו ברכה גם בגשמיות, וכמאמר אדמו"ר הרי"צ "הקדוש ברוך הוא אינו נשאר חייב" (על דרך "טוב שם משמן טוב" – כאשר מנהיג האדם עצמו בדרכי אמת, צדק ויושר, נותנים בו הבריות אמון וסוחרים עמו. ונמצא כי **ציות האדם לציווי האלוקי מצליח דרכו גם בגשמיות**). סדר זה

להמשיך את הגאולה אל תוך גדרי הגלות

על פי האמור יובן מדוע אין מוזכרת במדרש פעולת רשב"י שחזרו מלמעלה ונטלו את דינרי הזהב. כי הפלא שחזרו ונטלום מלמעלה הוא מצד שינוי הסדר ב'עליונים', והרי לא זהו ענינו של רשב"י (אף שבדרגות של נסים היה זה נס נפלא יותר). ענינו של רשב"י הוא להמשיך כאן למטה, על ידי פנימיות התורה, את אופן ההנהגה דלעתיד. והמשכה זו נעלית לאין ערוך מאופן ההנהגה דניסים השוברים את הטבע בלבד. המשכה זו של רשב"י חודרת את התחתון מצד עצמו לרוממו ולהאירו (מבלי לשוברו) כפי שהוא במעמדו ומצבו הגשמי.

וזהו שאמר רשב"י כי בכחו להגן על כל הדורות עד ביאת המשיח. כיון שלרשב"י (שהיה ניצוץ משיח) ולפנימיות התורה ישנה שייכות למלך המשיח, שיגאלנו ע"י המשכת אלוקות בגילוי אל תוך עולם שכמנהגו נוהג, בעודו שרוי בגדרי הגלות.

כידוע, בכל שנה חוזרים ונעשים כל הענינים שהיו בפעם הראשונה. כשם שבכל ט"ו בניסן - מאיר הענין של יציאת מצרים, ובכל חג שבועות - הענין של מתן תורה (וכיוצא בזה בכל שאר המועדים, ימי הילולא וכו'), כך גם בכל ל"ג בעומר, חג מתן תורה של פנימיות התורה - מאיר ענינו של רשב"י, היא ההנהגה דלעתיד לבוא.

רשב"י פתח את הצינור לענין זה (המשכת סתרי תורה, עניני אלוקות, כאן למטה) ומסר זאת לתלמידיו ולדורות שלאחריו, והכניס זאת בפנימיות התורה, שבדורות האחרונים נתגלתה בהבנה והשגה ע"י תורת חסידות חב"ד.

וענין זה של המשכת אלוקות בעולם בגילוי לכל, מאיר בתוקף גדול בפרט בדור האחרון, "דרא דמשיחא". על דורנו זה שהוא בדוגמת "דרא דרשב"י", אמר התנא האלוקי, שהצימאון לאלוקות יגבר אצל כולם כל כך, עד שאפילו "רביא" (תינוקות) יעסקו בפנימיות התורה. ואין מדובר דוקא בתינוקות ממש, כי אם גם באנשים מבוגרים (אשר הם כתינוקות בידיעת התורה).

זהו שכתב הבעל שם טוב הקדוש במכתבו הידוע: שכשעלה להיכלו של משיח ושאלו - אימתי קאתי מר? (מתי יתגלה כבודו?), נענה "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה".

ע"י הפצת מעיינות תורת החסידות (לימוד פנימיות התורה בהבנה והשגה) לכל שדרות העם, ועד לאנשים ומקומות שהם בבחינת 'חוצה' לגבי תורת ישראל - פועלים המשכת כל ההשפעות העליונות, גם בגשמיות, בטוב הנראה והנגלה. ועוד, והוא העיקר - הפצת המעיינות מזרזת ביאתו של 'גואל צדק' אשר יוליכנו קוממיות (בקומה זקופה) לגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

(מעובד מתוך התוועדות שבת בהר-בחוקותי ה'תשט"ז)

התחדשני!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.tanyaor.com

הסיפור השבועי

המשרת חזר

עם היהודי אל בית המזיגה. בהגיעם שלח רבי לייב את בעל הבית לראות את שלום בני ביתו והוא הסתגר לשיחה עם הנסיך.

בשובו לביתו התפלא הנסיך על התנהגותו. מה גרם לו להישמע להזמנת היהודי שמעולם לא שמע את שמו? הוא שלח את משרתיו כדי להזמין אליו את היהודי הזקן, אולם התברר כי מיד אחרי שיחתם עזבו האורח ועוזרו את המקום.

התקרבו ובאו ימי חג הפסח. פתאום נעלם המשרת הגוי של בית המזיגה, והופצה שמועה כי היהודי הרגו, כדי להשתמש בדמו לאפיית מצות. היהודי נעצר והחוקרים החלו לענותו כדי שיודה ב'אשמה'.

לאחר כמה ימי עינויים, לא עמד היהודי בייסוריו ובחר להודות במיוחס לו. צהלו הגויים ואנשי המשטרה על תפיסת ה'פושע', וכל יהודי האזור נבוכו. היהודי הובא לפני בית המשפט ונפסק דינו למוות, אולם לשם ביצוע גזר הדין נדרשה חתימתו של הנסיך הפולני.

להפתעת הכול ביקש הנסיך לדחות את ביצוע גזר הדין. הוא נימק זאת ביציאתו הקרובה ליריד הסוסים השנתי, וטען כי הוא נזקק ליהודי הזה שניחן בטביעת עין בסוסים טובים. הסכימו השופטים, והנסיך יצא עם היהודי אל היריד, מלווה משמר צמוד.

בעוברים ביריד הבחין פתאום היהודי במשרתו שנעלם. הלה רץ אליו מיד בהתרגשות ונפל בזרועותיו. בדמעות סיפר לאדונו כי הכומר המקומי זמם להעליל עליו כי רצח את משרתו. פעם אחר פעם ניסה לשכנע את המשרת הנאמן לברוח לעיר רחוקה, והוא סירב. לילה אחד תפסו אותו גברתנים, הושיבוהו בעגלה ונסעו עמו למרחקים, ושם הותירוהו בודד ואומלל.

"אתמול בלילה", ממשיך המשרת ומספר, "פגשתי יהודי

רבי לייב שרה'ס, מגדולי תלמידיו של המגיד ממזריטש, נהג לנדוד בעיירות ישראל, ובנדודיו אלה הביא לידי הצלה גשמית או רוחנית של יהודים רבים.

יום אחד, לעת זקנתו, בא עם עוזרו, רבי עזריאל מפלוצק, שהיה איש מעלה בזכות עצמו, לבית מזיגה ששכן בעיירה קטנה, לא הרחק מהעיר וילנה. הוא לן שם בלילה, ובבוקר אחרי התפילה ביקש מרבי עזריאל לקרוא לבעל הבית. "לך נא אל רחוב הנוכרים, שבו מתגורר נסיך פלוני, ואמור לו שיבוא אליו", אמר הצדיק בקול מצוה.

בעל הבית, שלא הכיר את רבי לייב, הביט בו בתימהון. "הלוא סכנת נפשות ממש ליהודי להיכנס לרחוב הזה, ועוד להעז לקרוא לנסיך הפולני המפורסם לבוא אל אדם שאינו מכיר!". אולם הצדיק השיב לו בתקיפות: "דע לך כי הנני לייב שרה'ס, ועליך לציית לי, שלא תאחר חלילה את המועד". התעלם האיש מאזהרת הצדיק ופנה לעניינו.

פתאום נפלה אשתו למשכב, וכעבור כמה דקות אף שני ילדיו התפתלו ממכאובים. הבין האיש כי הדבר נובע מהקפדתו של האורח, שבוודאי צדיק הוא, וכי לא תועיל ריצתו להזעיק רופאים, אלא עליו לקיים את דברי האורח.

לב נכנע חזר אל האורח והביע את נכונותו ללכת. פחד ואימה אחזוהו, אולם בריאותם של אשתו וילדיו היו בראש מעייניו. רבי לייב הרגיעו והבטיחו כי לא יאונה לו כל רע, וגם בני ביתו יבראו מיד.

האיש יצא לדרך, נכנס אל הרחוב המסוכן, אך נדמה היה כי איש אינו רואהו. כאשר בא לארמון הנסיך לא גירשוהו, וכאשר שמע הנסיך כי יהודי מבקש לראותו, יצא אליו מיד.

מיד כשהזכיר היהודי את שם שולחו, רבי לייב שרה'ס, השתנו פני הנסיך, ובהכנעה הזדרז לצאת מן הבית והלך

"כשראיתי את פסק הדין בענייך, הבנתי שאיש קדוש היה הזקן ודבריו מתגשמים עכשיו. קיוויתי שכאשר אקח אותך עמי אל היריד, יימצא מוצא לצרתך, אולם עתה הנני תמה מה הועילו דברי אותו צדיק?!".

לרגע הזה חיכה היהודי. הוא ביקש מהנסיך לבוא עמו אל הפונדק שבו השאיר את משרתו ואמר: "הנה מצאתי כאן את משרתי שנעלם, ואשר העלילו עליי כי רצחתי אותו".

לא היה קץ להפתעתו של הנסיך, אך הוא הוסיף לשאול: "אם כן מדוע הודית באשמה?".

הסביר לו היהודי כי לא היה בכחו לשאת את העינויים. "מכאן תלמד", הוסיף, "כי כל ההאשמות המוטחות ביהודים בשקר יסודן".

בבואם לעיירה נדהמו הכול לראות את המשרת ה'נרצח' בריא ושלם. הוא סיפר לשופטים את אשר אירע. בבת אחת התהפך הדין, היהודי שוחרר והכומר נפל בבור שכרה ליהודי.

זקן, וזה ציווה עליי לעלות על עגלתו והוביל אותי לכאן אל היריד. הוא אמר לי לחפש אותך כאן, ואכן סוף סוף מצאתיך. אבקשך להחזירני לעבודתי, כי לא עזבתי את ביתך מרצוני".

באותו רגע נזכר האיש באורח שהתארח אצלו, והבין כי בוודאי הוא שהביא את משרתו אליו כדי להצילו. תחילה לקח את משרתו הרעב לפונדק, ציווה להאכילו כראוי והורה לו לחכות לו במקום. או אז חזר אל הנסיך עם הסוסים שבחר.

מרוצה מהקנייה אמר הנסיך ליהודי: "ודאי זוכר אתה את ביקורי אצלך בעקבות הזמנתו של היהודי הזקן שהתארח אצלך".

"ודאי, זוכר אני", השיב היהודי.

"אם כן, אספר לך מה אמר לי באותו יום", המשיך הנסיך. "אם יום אחד יבקשו ממך לחתום על גזר דינו של בעל בית המזיגה, בקש לקחתו עמך תחילה אל היריד לקנות סוסים".

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-נ'גלה) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-נ'סתר). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת בחוקותי

על אויביהם שיחששו להתגרות בהם, זרעם ירבה ויפרוץ, אלוקים יהיה בקרבם ויזכו לגדולה רוחנית.

"ואם לא תשמעו לי..."

אולם, אם לא ילכו בני ישראל בדרכי התורה ולא יאבו לשמוע בקול ה', אזי ימאס בהם ה' ויענישם בעונשים

"אם בחוקותי תלכו..."

הקב"ה מבטיח לבני ישראל, שאם ילכו בחוקות התורה יזכו לברכה גשמית ורוחנית: הגשמים ירדו בעיתם, תבואות השדה ופרי העץ יהיו בשפע, יזכו הם לשבת לבטח בארצם מבלי שחיות טורפות יטרידום, פחדם יפול

כי מרגע הקדשתה חלה הקדושה על גופה. ואם בכל זאת ימירה המקדיש, יהיו גם הבהמה שהקדיש וגם תמורתה קודש.

ואם הבהמה המוקדשת טמאה לא תחול הקדושה על גופה באשר אינה ראויה להקרבה, והיא תימכר בשווייה שעל פי הערכת הכהן. ובמקרה שהתורם עצמו יהיה מעונין לקנותה, ישלם הוא את ערכה בתוספת חמישית (עשרים אחוזים משווייה).

כך הוא גם בנוגע לאדם המקדיש בית ורוצה לפדותו בכסף או שווה כסף תמורתו, עליו לתת שווי הבית על פי הערכת הכהן ובתוספת חמישית.

אם אדם אחר (לא המקדיש) מעונין לקנות את המוקדש מידי ההקדש, לא יחויב בתוספת החומש.

התורה קובעת כי שוויו של שדה תבואה שהוקדש: חמישים שקל כסף לכל מידת 'חומר שעורים'. ובאם יחפוץ המקדיש לפדותה בעצמו, יוסיף על ערכה כנ"ל תוספת חומש.

אף שגם כאן מאפשרת התורה למקדיש לגאול את שדהו (בתוספת חומש), מכל מקום בענין זה ישנו סייג: אם קודם בוא היובל נמכר השדה (בחכירה) על ידי גזבר ההקדש לאדם אחר, מכירתו מפקיעה אותו מידי בעליו הראשונים, ובהגיע היובל יחולק השדה בין הכהנים.

אך אם המקדיש את השדה אינו בעליו המקורי אלא חכר אותו מיד בעליו הראשונים, אזי בשנת היובל ישוב השדה לידי בעליו הראשונים, גם אם נמכר בינתיים על ידי הגזבר.

בהמשך הפרשה, על פי העקרונות האמורים, מוסיפה התורה דינים נוספים מדיני חרמות ומעשרות להקדש ותמורתם: אין למכור או לגאול רכוש אשר הוחרם להקדש; לעומת זאת בנוגע למעשרות, אפשר לפדותם בשווים ובתוספת חומש; מן הבקר ומן הצאן יופרש להקדש כל בעל חי עשירי. אין להמיר את המוקדשים, ומי שבכל זאת המיר - יהיו גם כאן הבהמה ותמורתה קודש.

כבדים ונוראים שילכו ויחריפו באם יעמדו במרדם ולא ישובו בתשובה. התורה מפרטת שורה ארוכה של מכות וחוליים בבית ובשדה, בבריאות ובמשפחה ועד לגירוש מן הארץ, תוך מכות קשות מאויביהם שיכבשו את הארץ, יחריבו המקדש ויגלום לבין העמים.

בסיום הדברים הקשים מרגיע ה' ומבטיח כי גם בגלותם בארצות העמים לא יפר הוא את בריתו לאברהם, יצחק ויעקב ולא יכלם או יחליפם באומה אחרת (ובאחרית הימים ישובו הפרט והכלל בתשובה שלימה וסוף ישראל לשוב לארצם, באשר ברית נצח כרת ה' עם אבות האומה ובגאולה האמיתית והשלימה יקובצו כל בניהם לאחד אחד (לארצם).

הנודר לה' 'ערך נפש'

הנודר 'ערך נפש' - להביא להקדש (לתרום כסף או שווה כסף למקדש ולמשרתים בו בקודש) ערך אדם כלשהו מישראל, באומרו "ערך פלוני עלי להקדש", יחושב ערך נפשו של אותו פלוני על פי גילו ומינו.

הנודר ערך זכר מבן עשרים עד שישים - ישלם להקדש חמישים שקלים, מגיל חמש ועד עשרים - עשרים שקלים, מבן חודש עד חמש שנים - חמשה שקלים ומגיל שישים ומעלה - חמשה עשר שקלים.

הנודר להביא להקדש ערך נקבה מגיל עשרים ועד שישים - ישלם שלושים שקלים, מבת חמש ועד עשרים - עשרה שקלים, מגיל חודש עד חמש שנים - שלושה שקלים ומגיל שישים ומעלה - עשרה שקלים.

כאשר אין יד הנודר משגת ערכים אלו, יעריך הכהן את יכולתו הכלכלית של הנודר ויקבע בהתאם לכך את הערך הכספי אשר יושת עליו (כל השקלים האמורים, הינם שקלי כסף שהיו נוהגים באותם ימים).

דיני המוקדשים ותמורתם

משהקדיש אדם בהמה טהורה וראויה לקרבן, ניטלה ממנו האפשרות להמירה (להחליפה בכסף או בשווה כסף)

בקרו אותנו באתר
 המחודש www.tanyaor.com
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר הנא

עזרה ראשונה לנפשו

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

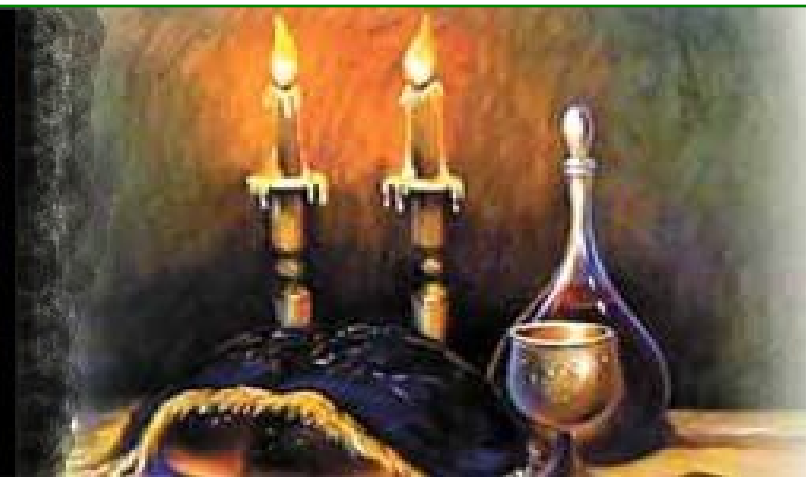
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קיץ)
20:19	19:02	י-ם
20:22	19:17	ת"א
20:23	19:10	חיפה
20:20	19:18	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון

חסידות על הפרשה בחוקותי

"תלכו" – אסור לו לישראל במצב זה, אלא עליו לחדש ולהוסיף בעבודתו מתוך הליכה ועלייה תמידית. זהו שכתוב (תהילים פא) "כי חוק לישראל הוא, משפט לאלוקי יעקב": "כי חוק לישראל הוא" – מי שעבודתו היא בבחינת חוק קבוע, ללא תוספת, "משפט לאלוקי יעקב" – יצטרך לתת על כך דין ומשפט.

עבודה מתוך הליכה ועלייה מתמדת אם בחוקותי תלכו (כו,ג)

מפרש הבעל שם טוב:

"אם בחוקותי" – הפסוק מדבר באדם שהגיע לחוק קבוע בעבודתו, שממנו הוא אמנם לא גורע אך גם אינו מוסיף, מצווה עליו התורה:

הנכם מוזמנים להתוועדות חסידית

לכבוד יום ההילולא של רשב"י ויום מתן והתגלות ספר הזוהר, הוא חג מתן פנימיות התורה.

ל"ג בעומר, רביעי בלילה
אור ל-ח"י באייר 25/05/16
בחצר בית הרב כלב בכפר חב"ד

ב"ה

ל"ג בעומר

עם הרב
יאיר כלב

22:00 - התכנסות

■ שיעור מיוחד בענינו של יום

■ ניגונים

■ כיבוד קל ושתייה
דמי השתתפות 40 ש"ח

ניתן להגיע בשעה 21:30 לאירוע המסורתי בכפ"ח הכולל את הדלקת המדורה הגדולה בעולם! ההתוועדות תחל מיד לאחר התכנית האמנותית בכפר חב"ד *חניה במקום

ליצירת קשר ופרטים נוספים:
0525-652-770 (אוריאל)

